



S. Jurković*

Centar za znanstvene informacije
Instituta Ruđer Bošković, Hrvatska

Open Research Europe kao korak Europske komisije prema otvorenoj znanosti

Open Research Europe je nova izdavačka platforma Europske komisije čiji je cilj pružiti istraživačima kvalitetno i intuitivno mjesto za brzo objavljivanje svojih radova, a usmjerena je na radove koji su nastali u sklopu projekata *Obzor 2020* te je za njihove autore objavljivanje besplatno. Da bi rad bio prihvaćen, važno je da je do sada neobjavljen, neovisno o aktualnosti interesa za istraživanje u radu, a za svaki način sudjelovanja potrebna je registracija na platformi. Recenzijski postupak vrši se potpuno transparentno, a u ovom radu prikazani su detalji postupka objave radova na platformi ORE i druge informacije o njezinu načinu djelovanja.

1. Uvod

Open Research Europe (ORE) nova je izdavačka platforma Europske komisije (EK) čiji je cilj pružiti istraživačima kvalitetno i intuitivno mjesto za neposredno i brzo objavljivanje svojih radova te pokretanje otvorene i konstruktivne rasprave. Usmjerena je na radove koji su nastali u sklopu projekata *Obzor 2020* (uskoro i projekata *Obzor Europe*) te je za njihove autore objavljivanje besplatno i u skladu s politikom otvorene znanosti EK. Recenzijski postupak provodi se na poziv i u potpunosti je otvoren, a autori se moraju pobrinuti da rad recenziraju stručnjaci unutar određenog područja.¹

Radovi se objavljuju u šest kategorija znanstvenih područja: prirodne znanosti, inženjerstvo i tehnologija, medicinske znanosti, poljoprivreda i veterinarstvo te društvene i humanističke znanosti, a svaka kategorija ima zasebna pravila i upute za autore o vrsti i izgledu radova.² Da bi rad bio prihvaćen, važno je da je nastao u sklopu projekta iz programa *Obzor 2020* te da je do sada neobjavljen, neovisno o aktualnosti interesa za istraživanje u radu. Važno je napomenuti i da se svaki rad prihvaćen za objavljivanje na platformi ORE ne smije poslati nigdje drugdje na objavu.

2. Postupak objavljivanja rada

Za prijavu rada potrebno je kreirati vlastiti račun na platformi, povezati ga s ORCID-om te navesti način doprinosa svakog autora, što bitno doprinosi transparentnosti u znanstvenoj komunikaciji.³ Prijave radova pregledava urednički tim *F1000 Researcha* koji provjerava autora, njegove kvalifikacije, pridržava li se rad autor-skih smjernica te etičke, uredničke i politike podataka. Provjerava se razumljivost i gramatika rada, kao i mogućnost njegove provjere da bi bio pogodan za recenziju. Samim time, ulogu glavnog urednika koji donosi krajnju odluku o prihvaćanju ili odbijanju radova preuzima skupina ljudi iz svih znanstvenih područja, različitih pozadina te karijernih i životnih razdoblja.

Rad čija prijava nije prihvaćena vratit će se autoru na ispravljanje, a prihvaćeni radovi ubrzo se objavljuju označeni kao radovi koji čekaju recenziju. Međutim, za razliku od platformi koje objavljuju isključivo pretiske (engl. *preprint server*), na platformi ORE nakon objavljivanja rada slijedi otvoreni recenzijski postupak što ju čini izdavačkom platformom.

Recenzente odabire urednički tim platforme, no autori ipak trebaju predložiti barem pet potencijalnih recenzenata koji moraju zadovoljiti osnovne kriterije, a upotrebljava se i algoritamski alat za predlaganje potencijalnih recenzenata koji su objavljivali radove u struci ili na temu rada autora. Cijeli postupak recenzije potpuno je transparentan, svaki izvještaj recenzenta javno je dostupan, zajedno s njegovim imenom, prezimenom i afilijacijom koje će također pregledati urednički tim prije objave, a kriteriji i upute za recenzente mogu se pronaći detaljno opisani na stranici pod naslovom *Reviewer Guidelines*.⁴

Potiču se i autori da svoje odgovore na recenzentske izvještaje javno objave bilo u obliku komentara ili ispravljenih verzija rada. Sve takve verzije rada dostupne su u otvorenom pristupu i mogu se pojedinačno citirati s vlastitom DOI oznakom, a posljednja verzija prikazana je kao zadana (engl. *default*) na platformi. Na početku svake verzije rada ukratko su opisane izmjene u radu, a moguće su i izmjene u autorstvu što moraju pismeno odobriti svi autori rada. Na taj način sve publikacije su tzv. "žive" jer se mogu ažurirati i nakon objavljivanja i/ili recenzije (uz dodavanje malih promjena relevantnih za rezultate istraživanja). Ako autor smatra da je radu nepravedno dodijeljena negativna recenzija, može zatražiti novog recenzenta ili kontaktirati urednički tim ako smatra da je riječ o više nepravednih negativnih recenzija.

Povlačenje radova s platforme nije moguće, jednom kad je rad objavljen na ORE-u dodijeljena mu je DOI oznaka, što znači da na toj lokaciji mora trajno biti dostupan potpuni sadržaj bez izmjena, ali se u slučaju ozbiljnih omaški može zatražiti da se rad označi kao povučen (engl. *Retracted*) uz jasno naveden razlog. Radovi koji su dobili recenziju s oznakom "Neodobreno" (engl. *Not Approved*) ne smatraju se odbijenim radovima, već ga taj recenzent smatra niskokvalitetnim radom, obično zbog nedostataka koji ozbiljno potkopavaju rezultate i zaključke rada, ali se autorima pruža mogućnost da takve nedostatke isprave. Nakon svake nove objavljenje verzije rada recenzenti kontroliraju jesu li autor(i) napravili tražene izmjene. Nove verzije rada objavljene kao odgovori na recenziju smatraju se ispravicima (engl. *Revised*),

* Sanja Jurković, dipl. bib.
e-pošta: sjurkov@irb.hr

¹ Osnovne informacije o platformi ORE donesene u ovom radu preuzete su s njezinih službenih stranica.

URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/about/> (2. 6. 2021.)

² URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/for-authors/article-guidelines> (2. 6. 2021.)

³ Vrste doprinosa preuzete su iz CRediT taksonomije s 14 uloga suradnika.
URL: <http://credit.niso.org/> (2. 6. 2021.)

⁴ URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/for-referees/guidelines> (2. 6. 2021.)

Home > Browse

Browse

Search Choose subject area

Natural Sciences

Engineering and Technology

Medical and Health Sciences

Browse all subject areas >

Agricultural and Veterinary Sciences

Social Sciences

Humanities and the Arts

Publish your Research

Are you a Horizon 2020 or Horizon Europe beneficiary? Rapid and transparent publishing of a wide range of article types.

Submit your Research

See guidelines and policies.

1-20 of 60 results

Advanced search

STUDY PROTOCOL

AWAITING PEER REVIEW

Exploring the impacts of social media and crowdsourcing on disaster resilience [version 1; peer review: awaiting peer review]

AUTHORS Nathan Clark, Kees Boersma, Sara Bonati, Chiara Fonio, Simon Gehihar, Therese Habig, Richard Lüke, Stefano Morelli, Anne Bach Nielsen, Antonio Opromolla, Veronica Pazzi, Emmanuel Raju

FUNDER Horizon 2020 Framework Programme

PEER REVIEWERS Invited

PUBLISHED 01 Jun 2021

RESEARCH ARTICLE

AWAITING PEER REVIEW

In poetry, if meter has to help memory, it takes its time [version 1; peer review: awaiting peer review]

AUTHORS Sara Andreetta, Oleksandra Soldatkina, Vezha Boboeva, Alessandro Treves

FUNDERS Horizon 2020 Framework Programme | Human Frontier Science Program

PEER REVIEWERS Invited

PUBLISHED 28 May 2021

Slika 1 – Prikaz izbora kategorija znanstvenih područja i pregled prva dva rezultata pretraživanja

dok se verzije rada koje autor samostalno želi objaviti (obično nakon već završenog recenzijskog postupka) smatraju ažuriranim (engl. *Update*). Rad mora primiti najmanje dvije odobrene recenzije ili jednu odobrenu i dva odobrenja uz potrebne izmjene da bi bio označen kao odobren (engl. *passed peer review*), a čak i kad je rad prihvaćen (engl. *Approved*) od svih recenzentata, ažurirane verzije uvijek su poželjne ako su potrebne. Objavlivanje novijih verzija rada ne naplaćuje se i potiče, ali savjetuje se pričekati više recenzija prije ispravljanja i objave ispravljene verzije rada. Na stranici se mogu pronaći detaljne upute i pravila o ispravljanju, zamjeni i povlačenju radova.⁵

Omogućeno je komentiranje radova i potiče se pokretanje konstruktivnih rasprava o radovima objavljenima na platformi ORE. Kao i za svaki način sudjelovanja, i za komentiranje je potrebna prijava na platformu, mogu se komentirati radovi i recenzije, a uz komentar bit će naznačena i uloga komentatora (autor, recenzent, čitatelj). Za komentiranje potrebno je navesti i postoji li sukob interesa.

Sadržaj platforme trajno je pohranjen u digitalnom arhivu *Portico*, dok su samo odobreni radovi trajno pohranjeni u digitalni repozitorij *Zenodo* ili se mogu pohraniti u tematski repozitorij koji odgovara području sadržaja rada. Objavljeni radovi bit će vidljivi na *Google Znalcu*, a nakon što platforma ORE prođe službenu evaluaciju većih indeksnih baza podataka, odobreni radovi pohranjivat će se i tamo (npr. u *PubMedu*). U planu je i povezivanje objavljenog sadržaja s institucionalnim i državnim repozitorijima Europe, a dostupne su i dodatne informacije o prikladnim repozitorijima te načinima pripreme i održavanja podataka.⁶

3. Licencije i citiranje

Objavljeni radovi dostupni su pod licencijom *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC-BY)⁷ što omogućuje neograničenu upotrebu i obnovljivost istraživanja uz obvezatno pravilno navođenje izvora. Standardni stilovi citiranja nisu prikladni za ORE radove jer se status recenzije rada mijenja nakon objave i rad može imati više objavljenih verzija. Stoga je standardni sustav citiranja prilagođen kako bi obuhvatio recenzijski status i verziju rada na koju se navođenje odnosi, dodajući ta dva elementa na sljedeći način:

Autor(i). Naslov rada [version broj; recenzijski status]. *Open Res Europe* Godina; Volumen: Broj publikacije (doi).

Objavljene recenzije također su dostupne pod licencijom CC-BY i svakoj je dodijeljena posebna oznaka DOI kako bi se mogle citirati pojedinačno, a njihovo navođenje izgleda slično citiranju rada:

Peer Review For: Naslov članka [version broj; recenzijski status]. *Open Res; Europe* Godina, Volumen: Broj publikacije (doi recenzije).

Istraživački podatci povezani s radovima objavljenim na ORE-u također su javno dostupni, ali pod licencijom *Creative Commons Public Domain Dedication* (CC0)⁸ da bi se olakšala ponovna upotreba podataka u kombinaciji više skupova podataka različitih autora i pod potencijalno različitim licencijama. Skupovi podataka mogu biti pohranjeni u repozitorije koji udovoljavaju određenim kriterijima, a na svakom zapisu rada na ORE-u naznačeno je i

⁵ URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/about/policies> (2. 6. 2021.)

⁶ URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/for-authors/data->

guidelines (2. 6. 2021.)

⁷ URL: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> (2. 6. 2021.)

⁸ URL: <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/> (2. 6. 2021.)

66 Views | 19 Downloads | 0 Citations

Cite | Download | Export | Share | Track

Home > Articles > Academic promotion and leadership: 'moving the needle' for the...

RESEARCH ARTICLE

REVISÉ Academic promotion and leadership: 'moving the needle' for the enhancement of gender equality in Tunisian higher education institutional members of the RMEI network following the TARGET framework [version 2; peer review: 2 approved]

Monia Chouari, Moncef Ghiss, Anastasia Zabaniotou

This article is included in Science with and for Society gateway

Article

Authors

Metrics

Abstract

Although job opportunities, recruitment criteria, health insurance and social welfare are equally available regardless of sex, academic promotion at higher education institutions (HEIs) has so far been a challenging issue for women more than men. Even though there are not legislative policies or political strategies proscribing gender discrimination, the under-representation of women in high profile positions is thought-provoking as it was found by this study on collecting segregating data at the Faculty of Arts and Human Sciences of Sousse (FAHSS) and to a lesser degree at the National Engineering School of Sousse (ENISO). Given insufficient research in the area under investigation, and despite the shortage of data needed for examination, this study makes use of and analyses the available data collected from Sousse University. Built upon the findings, this paper sets forth to examine impediments as challenges to progress which are encountered by women. Despite the belief that gender parity has been acquired, it is still a challenge to progress to endorse the culture of gender equality at higher education institutions. The study entails the activities of the gender equality committee created at Sousse University in 2018 with the support of the Mediterranean Network of Engineering Schools (RMEI) and under the framework of the EU TARGET project entitled 'Taking a reflexive approach to gender equality at institutional transformation'.

Open Peer Review

Reviewer Status ✓✓

Reviewer Reports

	Invited Reviewers	
	1	2
Version 2 (Revision) 13 May 21		✓ read
Version 1 24 Mar 21	✓ read	↑ ? read

1. Maria Caprile, Notus: Applied Social Research, Barcelona, Spain
2. Angela Wroblewski, Institute for Advanced Studies IHS, Vienna, Austria

Comments on this article

All Comments (0)

Sign in to comment

Slika 2 – Prikaz odobrenog zapisa s napravljenim izmjenama

gdje se povezani podatci mogu pronaći zajedno s trajnom oznakom navedenog skupa podataka i uputama o njegovu citiranju.

Za svaku stavku koju poželite citirati (rad, recenzija, skup podataka) dostupna je opcija "Cite", kojom se dobije potpuni citat tražene stavke.

4. Politika objavljivanja

Platforma ne podržava faktore odjeka časopisa (engl. *Journal Impact Factor*) u nastojanju da se važnost prebaci na vrijednost objavljenog sadržaja, a smanji naglasak na časopis i/ili platformu na kojoj je rad objavljen. Neke metričke metode za istraživanja podržava i svaki rad sadrži određene mjerne podatke o doseg, interesu i "kvaliteti" rada, kao što su citiranost rada, broj pregleda i preuzimanja, dijeljenja na društvenim mrežama i slično.

Politiku objavljivanja na platformi izradio je *F1000 Research* u suradnji s EK-om i u skladu je s pravilima europskog okvirnog programa za istraživanja *Obzor 2020* o objavljivanju radova, upravljanju podacima i etičkim mjerama. Platforma radi na temelju četverogodišnjeg ugovora, prema kojemu će EK platiti *F1000 Researchu* 1.296.316 EUR za prilagođavanje postojeće platforme *F1000 Research* uvjetima izdavanja koje je postavila EK, kao i za njezino održavanje. EK pritom se obvezala platiti i naknadu za objavljivanje (engl. *Article Processing Charges – APC*) za svaki rad objavljen na ORE-u da bi oslobodila autore troškova izdavanja. Zato se autore traži podatke o projektu *Obzor 2020* u sklopu kojeg je rad nastao. Iznos za svaki pojedini rad koji će EK platiti je 780 EUR, bez obzira na vrstu i duljinu rada, s maksimalnim povećanjem od 5 % za cijene u 2023. i 2024. godini.⁹

U trenutku pisanja ovog rada (2. 6. 2021.) na platformi ORE objavljeno je 60 publikacija,¹⁰ od čega 50 radova,¹¹ a sveukupno je 10 publikacija odobreno (engl. *Passed peer review*) te je za sada sav sadržaj na engleskom jeziku.

5. Zaključak

Platforma ORE sa sobom nosi mnoge prednosti koje bi mogle predstavljati velik preokret u tradicionalnom znanstvenom izdavaštvu. Velik je naglasak na transparentnosti cjelokupne znanstvene komunikacije te su stoga najupečatljivije prednosti neposredno objavljivanje bez veće vremenske odgode i otvoreni recenzijski postupak što omogućava drugim znanstvenicima da sami procjenjuju određeni rad i potiče konstruktivnu diskusiju s ciljem unaprjeđenja rada. Osim toga, prihvaća se velika raznolikost sadržaja, od standardnih znanstvenih članaka i novih nalaza do istraživačkih bilježaka te je moguće citirati svaki od tih sadržaja, uključujući i pojedine verzije radova. Proces je u potpunosti usmjeren na autora, odnosno odluka o objavi sadržaja više ne ovisi o jednom uredniku. Otvorenost u znanosti na ovaj način omogućit će provjeru i obnovljivost istraživanja, što će uvelike pridonijeti radu istraživača, ustanova i općenito društvu, a samim time znanstvena zajednica čini velik korak prema otvorenoj znanosti.

obuhvaća. URL: <https://open-research-europe.ec.europa.eu/for-authors/article-processing-charges> (2. 6. 2021.).

¹⁰ Pod pojmom publikacija misli se na sve sadržaje objavljene na platformi ORE.

¹¹ Pod "radovima" se ovdje podrazumijevaju oni koji su na ORE-u kategorizirani kao *Method Article*, *Research Article*, *Clinical Practice Article*, *Review*, *Systematic Review* i *Case Study*.

⁹ Da bi se održala transparentnost platforme, na stranicama ORE-a moguće je pronaći i detaljan opis što naknada za objavljivanje točno